

PRO MEMORIA

Andrius Porutis (1969–2017)

Trumpa biografija

Andrius Porutis gimė 1969 metais.

1987 m. baigė Vilniaus 39-ąją vidurinę mokyklą (šiuo metu – Vilniaus Naujininkų vidurinė mokykla).

1993 m. su pagyrimu baigė istorijos studijas Vilniaus pedagoginiame universitete (nuo 2011 m. – LEU) ir įgijo vidurinės mokyklos istorijos mokytojo, auklėjamojo darbo metodininko kvalifikaciją.

1994 m. Vilniaus pedagoginiame universitete įgijo humanitarinių mokslų magistro laipsnį.

1992 m. pradėjo dirbti Vilniaus M. Daukšos vidurinėje mokykloje (nuo 2016 m. – VGTU inžinerijos licėjus) istorijos, pilietiškumo pagrindų ir politologijos mokytoju bei VPU Filosofijos katedros laborantu.

1994–1997 m. – VPU Istorijos tyrimų ir metodikos katedros asistentas.

1997–2003 m. – VPU Istorijos didaktikos katedros vyr. asistentas ir edukologijos doktorantas.

2003–2017 m. – VPU / LEU Istorijos fakulteto Istorijos didaktikos katedros (nuo 2017 m. vasario 1 d. – LEU Humanitarinio ugdymo fakulteto Pasaulio istorijos katedra) lektorius.

A. Porutis buvo valstybinio istorijos brandos egzamino vyresnysis vertintojas ir apeliacijų komisijos narys. Jis aktyviai dalyvavo įvairiuose nacionaliniuose projektuose, dalijosi savo patirtimi su kolegomis istorijos mokymo ir vertinimo klausimais seminaruose, vadovavo būsimųjų mokytojų pedagoginei praktikai.

„Mokytojas – žmogus, jungiantis praeitį su ateitimi, remdamasis dabartimi. Būtent čia ir telpa vienas iš svarbiausių dalykų, pabrėžiančių, kad mokytojas yra, buvo ir bus šviesos nešėjas, kurio pavyzdžiu daug kas pasiryžta eiti – skleisti, dalytis žiniomis ir ugdyti jaunąją kartą.“

Andrius Porutis

Andriaus atminimui

Saulius Jurkevičius

Sužinojęs, kad netekome Andriaus, ilgai negalėjau patikėti šia žinia. Iš karto nutvieskė mintis, kad Andriaus išėjimas į Anapilį yra didžiulė netektis ne tik artimiesiems, bet ir visai trapiai Lietuvos švietimo bendruomenei. Toks šios netekties suvokimas nėra perdėtai jausmingas ar neadekvatus realybės vertinimas. Šiuos žodžius rašau gerai apgalvojęs ir rimtai pasvėręs. Andrius mums visiems turėjo būti ir buvo atskaitos tašku, į kurį galėjome bei privalėjome lygiuotis. Jis akivaizdžiai savo darbais ir poelgiais rodė mokytojo profesijos prasmę ir jos vertę.

Galima vienareikšmiškai teigti, kad Andrius buvo Mokytojas tikrąja šio žodžio prasme. Savo visa pedagogine veikla jis mums suteikė galimybę aiškiai pamatyti, kokias savybes privalo turėti Mokytojas, kad galėtume šį žodį rašyti didžiąja raide.

Pirma, Andrius turėjo mokytojo pašaukimą, be kurio sunkiai įsivaizduojamas sėkmingas mokytojo darbas. Tai mokytojo profesijos esminis pagrindas, ant kurio atsistojęs gali įkvėpti mokinius ir vesti juos į nuostabų žinių pasaulį. Andrius niekada neabejojo mokytojo profesijos svarba ir savo pasirinktu keliu ėjo garbingai bei nedvejodamas.

Antra, Andrius turėjo ypatingą charizmos dovaną, kuri ne tik jį išskyrė iš kitų kolegų, bet ir kėlė aplinkinių susižavėjimą. Ši Dievo malonė Andrių tikslingai vedė mokytojo profesijos keliu, kuris geriausiai atitiko jo prigimtį ir dvasią. Tik turintis charizmą žmogus gali aplink save kurti pozityvią nuotaiką, tikėjimą savo atliekamam darbu ir sulaukti aplinkinių pritarimo. Jo savitas ir mielas humoro jausmas nuskaidrindavo nuotaiką ir leisdavo patirti gyvenimo džiaugsmą.

Trečia, Andrius buvo aukščiausios kvalifikacijos mokytojas, kuris ne tik nuolat tobulino turimas žinias, bet ir jas skleidė bei dalijosi savo patirtimi su mokiniais, studentais ir mokytojais. Jis suprato, kad tik sistemingai tobulėdamas gali įkvėpti kitus ir būti jiems sektinu pavyzdžiu. Kai Andrius buvo paskelbtas Metų mokytoju, nekilo net mažiausia abejonė dėl šio įvertinimo.

Ir galiausiai Andrius savo gyvenimu liudijo, kad ne pragmatizmas, o tikrasis idealizmas visada buvo viena iš esminių mokytojo savybių, kuri gali suteikti tikėjimo aukštesniais siekiniais bei paskatinti prasmingai veiklai. Andriaus parašyta knygelė *Lietuvos istorija poezijoje* netesiogiai rodo jo siekį prisiliesti prie esminių istorijos ir gyvenimo tiesų. Be to, daug darbų, kuriuos jis darė tiek mokykloje, tiek ir visuomeninėje veikloje, niekada nebuvo siejami su akivaizdžia materialine nauda. Jis visada ėjo į priekį vedamas nuoširdaus entuziazmo, noro dalytis turima patirtimi ir begalinio geranoriškumo.

Ypač svarbu pabrėžti, kad visos šios Andriaus turimos savybės liudijo ne formalųjį atstovavimą vertybėms, bet tikrąją gyvenimo pajautą, be kurios sunkiai suvokiama

prasminga žmogaus egzistencija. Savo veikla ir gyvenimu Andrius tapo tarsi Mokytojo simboliu, į kurį galėtų lygiuotis jaunoji pedagogų karta.

Tai, kad Andrius buvo išskirtinė asmenybė, rodo ir jo įvairiapusiška bei aktyvi tiesiogiai su mokytojo darbu nesusijusi veikla. Jis buvo teatro gerbėjas, kurį beveik visada sutikdavau apsilankęs viename ar kitame spektaklyje. Taip pat Andrius buvo ir literatūros žinovas, galėjęs įvairiose gyvenimo situacijose pacituoti vieno ar kito herojaus žodžius. Be to, jis buvo tikrasis futbolo aistruolis, nepraleidžiantis nei vieno futbolo rungtynių. Svarbu paminėti ir tai, kad jo pastangomis buvo suburta vienintelė Lietuvoje mokytojų komanda, kuri nuolat žaisdavo Protų kovose. Ir tai dar ne viskas. Turistiniai sąskrydžiai, nuolatinės kelionės po Lietuvą ir meilė jos gamtai buvo neatskiriama jo turtingos asmenybės dalis.

Išties daugiau negu daug vienam žmogui. Todėl ir teigiu, kad netekome išskirtinio Mokytojo, kuris savo visuomeniškumu, korektiškumu ir išmintimi spindėjo Lietuvos švietimo padangėje. Gaila, bet tokių mokytojų Lietuvoje yra vienetai, nes jeigu turėtume jų daugiau, nebereiktų kalbėti nei apie mokytojo profesijos prestižą, nei apie prastus mokinių pasiekimus. Tik tokių mokytojų, kaip Andrius, pastangomis galima pasiekti neįtikėtinų rezultatų mokykloje.

Ir pabaigoje labai norėtusi ne tik paklausti, bet ir pabandyti surasti bent numanomą atsakymą, kodėl Andrius mus paliko. Galbūt Andriaus išėjimas mums likusiems yra tarsi ženklas ir kartu priminimas, kad gyvenime visada reikia siekti daugiau ir kelti sau aukštesnius tikslus. Pasistenkime visi bent truputėlį daugiau reikalauti iš savęs ir džiaugtis suteikta galimybe – būti Mokytoju.